

СИЛАБУС

Фізичної та реабілітаційної медицини

Дисципліна з підготовки бакалавра:

**ОК 19. «Біомеханіка, кінезіологія та основи ергономіки»
(НАЗВА)**

Спеціальність	I7 Терапія та реабілітація
Освітня програма	ОПП Терапія та реабілітація
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Навчальний рік	2025 - 2029
Статус дисципліни	обов'язкова
Мова викладання	українська
Загальне навантаження	(кількість кредитів 4 ЄКТС)
Курс / семестр	2 , 3/ IV -V
Укладач (і)	Асистент Ростислав СЕМЕНЮК
Викладач (і), гостьові лектори	Асистент Ростислав СЕМЕНЮК
Місце проведення, контакти	кафедра фізична та реабілітаційна медицина, телефон (0432)662232, ел. rehab@vnmu.edu.ua, адреса м. Вінниця, вул. Героїв поліції, 30,

**1. ОПИС ДИСЦИПЛІНИ
АНОТАЦІЯ**

Коротка анотація курсу, актуальність.

Предметним напрямком програми є вивчення закономірностей руху людини, біомеханічних та кінезіологічних механізмів функціональної діяльності, а також принципів ергономічної організації повсякденної, професійної та соціальної активності людини. Дисципліна спрямована на формування у здобувачів освіти системних знань про будову і функціонування опорно-рухового апарату, механіку рухів, взаємодію м'язів і суглобів, біомеханічні характеристики положень тіла та рухової активності, закономірності підтримання рівноваги, постурального контролю і ходи.

Особливе значення дисципліна має для підготовки ерготерапевта, оскільки знання біомеханіки та клінічної кінезіології є основою для аналізу виконання людиною значущих повсякденних і професійних занять, визначення рухових обмежень та їх впливу на активність і участь. Вивчення основ ергономіки забезпечує формування умінь оцінювати відповідність робочого та життєвого середовища функціональним можливостям людини, визначати фактори ризику перевантаження та травматизації, а також обґрунтовувати адаптацію діяльності, робочого місця, предметів і середовища відповідно до потреб пацієнта/клієнта.

Програма передбачає опанування сучасних методів аналізу руху, оцінювання сили, амплітуди рухів, м'язової активності, постурального контролю, рівноваги та ходи, а також застосування біомеханічних і ергономічних принципів у процесі ерготерапевтичного обстеження, планування втручання та адаптації діяльності й середовища. Зміст дисципліни орієнтований на формування професійного клінічного мислення та здатності застосовувати отримані знання для підвищення функціональної незалежності, безпеки та якості життя пацієнтів/клієнтів.

Переквізити освітнього компонента

Для успішного засвоєння дисципліни здобувачу необхідні знання, отримані під час вивчення анатомії людини, фізіології людини, медичної та біологічної фізики, медичної хімії, патологічної фізіології, гігієни та екології, а також інших освітніх компонентів, що формують базові уявлення про будову, функціонування та життєдіяльність організму людини. Важливими є знання основ опорно-рухової системи, нервово-м'язової діяльності, фізіології руху, механічних властивостей біологічних тканин та основ безпечної організації діяльності людини.

МЕТА ТА ЗАВДАННЯ

Мета та завдання курсу, компетентності (загальні, спеціальні), значення для професійної діяльності.

Метою дисципліни є формування у здобувачів освіти системи знань і практичних умінь з біомеханіки, клінічної кінезіології та основ ергономіки, необхідних для аналізу рухової та функціональної діяльності людини, оцінювання біомеханічних характеристик рухів і положень тіла, визначення чинників, що обмежують виконання повсякденних і професійних занять, а також обґрунтування ерготерапевтичних заходів щодо адаптації діяльності та середовища.

Основними завданнями дисципліни є: формування знань про основні поняття та закономірності біомеханіки й кінезіології; вивчення будови та функціональних особливостей опорно-рухового апарату з позицій механіки руху; оволодіння принципами аналізу функціональних рухів, положень тіла, рівноваги, постурального контролю та ходи; формування навичок оцінювання сили, амплітуди рухів, м'язової активності та інших біомеханічних параметрів; вивчення механізмів виникнення та наслідків порушень біомеханіки; засвоєння принципів ергономічної організації діяльності та робочого середовища; формування умінь застосовувати біомеханічні, кінезіологічні та ергономічні знання під час ерготерапевтичного обстеження, планування втручання та адаптації діяльності відповідно до функціональних можливостей і потреб пацієнта/клієнта.

Дисципліна сприяє формуванню загальних компетентностей, пов'язаних із здатністю застосовувати знання у практичних ситуаціях, аналізувати інформацію, приймати обґрунтовані рішення, працювати в команді, дотримуватися принципів професійної етики та безпеки, а також спеціальних компетентностей ерготерапевта щодо оцінювання функціональних можливостей людини, аналізу виконання діяльності, визначення впливу порушень функцій і структур організму на активність та участь, добору засобів адаптації діяльності та середовища.

Знання та практичні навички, отримані під час вивчення дисципліни, мають безпосереднє значення для професійної діяльності ерготерапевта, оскільки забезпечують можливість обґрунтовано аналізувати рухи та функціональні дії, визначати біомеханічні причини труднощів під час виконання занять, оцінювати ризики перевантаження і травматизації, підбирати способи адаптації та модифікації діяльності, робочого місця і середовища, спрямовані на підвищення функціональної незалежності та безпеки пацієнта/клієнта.

Постреквізити освітнього компонента.

Знання та практичні навички, набуті під час вивчення дисципліни, є необхідними для подальшого опанування освітніх компонентів професійної підготовки, зокрема клінічного реабілітаційного менеджменту, ерготерапевтичного обстеження та втручання, ерготерапії при різних станах здоров'я, нейрореабілітації, травматології та ортопедії, неврології, фізичної та реабілітаційної медицини, а також для виконання практичних завдань, пов'язаних з аналізом діяльності, адаптацією середовища та формуванням функціональної незалежності пацієнтів/клієнтів. Отримані компетентності застосовуються під час подальшого навчання, клінічної практики та професійної діяльності ерготерапевта.

2. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

ПРН 1. Застосовувати знання та розуміння доказової бази та філософського підґрунтя щодо природи, значення та цінності заняттєвої активності та участі, пояснювати їхній взаємозв'язок зі здоров'ям, добробутом, заняттєвою та соціальною справедливістю.

ПРН 2. Інтегрувати у практичну діяльність знання типового розвитку людини, станів здоров'я, медичної термінології, патологічних процесів, які стосуються різних структур та функцій організму, принципів відновлення та одужання, протипоказань і застережень для

безпечної та ефективної професійної практики.

ПРН 4. Аналізувати вплив особистих факторів, цінностей, переконань та духовності, функцій і структур організму, аспектів фізичного, соціального, культурного та інституційного середовища на заняттєву активність і участь.

ПРН 5. Знати та розуміти основи теорії ерготерапії, враховуючи моделі практики ерготерапії (occupational therapy models), рамки практики (frames of reference), засновані на доказах, для вирішення заняттєвих потреб окремих осіб та груп, які отримують послуги ерготерапії.

ПРН 6. Застосовувати рефлексивне професійне мислення у процесі навчання та надання ерготерапевтичних послуг.

ПРН 7. Здійснювати заняттєвий аналіз, вміти адаптовувати і застосовувати заняттєву активність у терапевтичний спосіб.

ПРН 8. Застосовувати у практичній діяльності знання та базове розуміння рамок практики (frames of reference), науково-обґрунтованих підходів, методів, стратегій та інструментів для безпечної реалізації заняттєво-орієнтованих програм ерготерапії або складової індивідуальної програми реабілітації під супервізією ерготерапевта з метою уможливлення заняттєвої активності, участі та заняттєвої справедливості.

ПРН 9. Навчати пацієнтів/клієнтів безпечному й ефективному використанню допоміжних засобів реабілітації, ортезів, протезів та інших адаптивних засобів та пристосувань для покращення функціональної мобільності, заняттєвої участі та пересування у громаді.

ПРН 10. Створювати безпечне і доступне середовище життєдіяльності у різних середовищах і контекстах заняттєвої участі, адаптовувати фактори середовища з метою збільшення функціональної незалежності у співпраці з пацієнтом/клієнтом, його родиною, іншими стейкхолдерами та особами, які надають реабілітаційні, освітні та соціальні послуги пацієнту/клієнту

ПРН 11. Застосовувати базові навички наукового пошуку, формулювання дослідницького питання, збору, критичного аналізу та оцінки даних, опрацювання джерел доказової інформації для написання студентських наукових робіт з дотриманням принципів доброчесності та обґрунтування рішень щодо застосування наукових даних у практичній діяльності.

ПРН 12. Застосовувати у професійній діяльності знання національних регуляторних документів, норм та процесів супервізії асистентів ерготерапевтів, провадити практичну діяльність у межах професійної компетентності асистента ерготерапевта та демонструвати навички міжпрофесійної співпраці.

ПРН 13. Застосовувати базові знання та навички менеджменту, лідерства та маркетингу для оцінювання та організації власної професійної діяльності, розробляти стратегії покращення ефективності власної професійної діяльності, використання робочого часу та ресурсів, результативного виконання поставлених робочих завдань.

ПРН 14. Діяти згідно з нормативно-правовими вимогами, нормами професійної етики та деонтології та дотримуючись принципу неприпустимості корупції.

ПРН 15. Вміти ефективно спілкуватись, формувати та підтримувати терапевтичні стосунки з пацієнтом/клієнтом, ефективно співпрацювати в професійному середовищі на основі цінування і поваги до рівних можливостей та заняттєвих прав, різноманітності та мультикультурності.

ПРН 16. Використовувати у процесі співпраці сучасні інформаційно-комунікаційні технології відповідно до потреб пацієнтів/клієнтів та їхніх родин, в тому числі надавати послуги телереабілітації.

ПРН 17. Ефективно та своєчасно документувати надання ерготерапевтичних послуг у межах власних професійних компетентностей, використовуючи електронні системи документації, типові форми документації, загальноприйняту професійну термінологію та дотримуючись принципів конфіденційності та доброчесності.

ПРН 18. Застосовувати навички безперервного навчання для покращення професійної ідентичності та вдосконалювати значною мірою власний професійний розвиток протягом

усього професійного життя, в самостійний та автономний спосіб.

ПРН 19. Знати та розуміти процеси державно-політичного та соціально- економічного розвитку українського суспільства, сутність перетворень, що відбуваються в державі, розвитку реабілітаційних послуг відповідно до біопсихосоціальної клієнто-орієнтованої моделі реабілітації; пропагувати верховенство права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ПРН 20. Застосовувати навички щодо зміцнення та збереження індивідуального та громадського здоров'я шляхом використання заняттєвої активності людини. 8 – Ресурсне забезпечення реалізація.

3. ФОРМИ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ТА ЇХ ОБСЯГ

Вид занять	Години
Лекції:	14 години
Практичні заняття:	46 години
Самостійна роботи:	60 години
Всього	120 години

4. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

№	Назви модулів і тем
<i>Змістовий модуль 1. Біомеханіка</i>	
1.	Історія та розвиток біомеханіки і кінезіології: ключові етапи та внесок у ерготерапію
2.	Основні поняття біомеханіки: сили, моменти, кінематика та кінетика руху в контексті повсякденної діяльності
3.	Принципи аналізу руху: методи оцінки та моделювання біомеханічних процесів для ерготерапевтичного планування
4.	Структура та функції опорно-рухового апарату з позиції біомеханіки та їх значення для функціональної самостійності
5.	Типи рухів і класифікація суглобових рухів у контексті повсякденної та професійної діяльності
6.	Механіка м'язового скорочення: принципи генерації сили і роль м'язового апарату для виконання щоденних завдань
7.	Біомеханіка ходи: фазовий поділ, параметри нормальної ходи та оцінка порушень у пацієнтів
8.	Вплив навантажень на тканини опорно-рухового апарату: від фізіологічних до патологічних станів та наслідки для адаптації до діяльності
9.	Методи вимірювання біомеханічних параметрів у клініці та застосування в ерготерапії
10.	Біомеханіка травм: механізми ушкоджень та їх вплив на повсякденну та професійну діяльність
11.	Принципи застосування біомеханіки в ерготерапії: відновлення функцій та адаптація до діяльності. Залік
<i>Змістовий модуль 2. Кінезіологія та основи ергономіки</i>	
1.	Сучасні технології та пристрої в біомеханіці для ерготерапії (рухові датчики, 3D-аналіз руху, адаптивні системи).
2.	Основи клінічної кінезіології: поняття, завдання та роль у ерготерапії
3.	Оцінка м'язової активності та сили: методики, інструменти та застосування для повсякденної діяльності
4.	Обстеження функціональних рухів верхніх кінцівок: норми, відхилення та ерготерапевтична оцінка
5.	Обстеження рухових функцій нижніх кінцівок: діагностика порушень та адаптаційні

Оцінювання дисципліни:	Поточна успішність – від 72 до 120 балів (конвертація середньої традиційної оцінки за практичні заняття за 120-бальною шкалою): 60% оцінки за дисципліну Підсумковий контроль – від 50 до 80 балів: 40% оцінки за дисципліну Індивідуальна робота – від 1 до 12 балів Сумарно від 122 до 200 балів.
------------------------	--

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
180-200	A	відмінно	зараховано
170-179,99	B	добре	
160-169,99	C		
141-159,99	D	задовільно	
122-140,99	E	задовільно	
60-121,99	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-59,99	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Критерії оцінювання засвоєння знань студента де

Оцінювання усної/письмової відповіді під час поточного контролю

Оцінка "відмінно" виставляється у випадку, коли здобувач знає зміст теми заняття у повному обсязі, ілюструючи відповіді різноманітними прикладами; дає вичерпні, точні та ясні відповіді без будь-яких навідних питань; викладає матеріал без помилок і неточностей; вільно вирішує задачі та виконує практичні завдання різного ступеню складності, самостійно генерує інноваційні ідеї.

Оцінка "добре" виставляється за умови, коли здобувач знає зміст теми заняття та добре його розуміє, відповіді на питання викладає правильно, послідовно та систематично, але вони не є вичерпними, хоча на додаткові питання здобувач відповідає без помилок; вирішує всі задачі і виконує практичні завдання, відчуваючи складнощі лише у найважчих випадках.

Оцінка "задовільно" ставиться здобувачу на основі його знань всього змісту теми заняття та при задовільному рівні його розуміння. Здобувач спроможний вирішувати видозмінені (спрощені) завдання за допомогою навідних питань; вирішує задачі та виконує практичні навички, відчуваючи складнощі у простих випадках; не спроможний самостійно систематично викласти відповідь, але на прямо поставлені запитання відповідає правильно.

Оцінка "незадовільно" виставляється у випадках, коли знання і вміння здобувача не відповідають вимогам "задовільної" оцінки.

Критерії оцінювання усіх інших видів навчальної роботи студента ґрунтуються на вимогах Положення про організацію освітнього процесу у ВНМУ ім. М. І. Пирогова» ([https://www.vnmu.edu.ua/downloads/other/polog_organiz_ocv_proc\(2026\).pdf](https://www.vnmu.edu.ua/downloads/other/polog_organiz_ocv_proc(2026).pdf)) і зазначені в робочій програмі навчальної дисципліни.

Оцінювання самостійної роботи.

Оцінювання самостійної роботи здобувачів, яка передбачена в темі поряд з аудиторною роботою, здійснюється під час поточного контролю теми на відповідному практичному занятті.

Максимальна кількість балів, яку може отримати здобувач освіти після засвоєння дисципліни – 200 балів. Мінімальна кількість балів становить 122 бали.

7. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Навчальний контент (конспект або розширений план лекцій), тематичні плани лекцій,

практичних занять, самостійної роботи, завдання для поточного контролю, методичні рекомендації, посібники).

8. ПОЛІТИКИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Виконання навчальних завдань і робота за дисципліною має відповідати вимогам «Положення про організацію освітнього процесу у ВНМУ ім. М. І. Пирогова» ([https://www.vnmu.edu.ua/downloads/other/polog_organiz_ocv_proc\(2026\).pdf](https://www.vnmu.edu.ua/downloads/other/polog_organiz_ocv_proc(2026).pdf)), «Положення про організацію освітнього процесу для здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії у Вінницькому національному медичному університеті ім. М. І. Пирогова» (https://www.vnmu.edu.ua/downloads/other/pologPhD_org.pdf), Закону України «Про освіту» (ст. 42), Закону України «Про академічну доброчесність», Кодексу академічної доброчесності ВНМУ ім. М. І. Пирогова (https://www.vnmu.edu.ua/downloads/other/kodex_akad_dobr_edit%202026.pdf).

Здобувач освіти має право на отримання якісних освітніх послуг та безпечне освітнє середовище в умовах воєнного стану, надзвичайних ситуацій та надзвичайних станів, доступ до сучасної наукової та навчальної інформації, кваліфіковану консультативну допомогу під час вивчення дисципліни та опанування практичними навичками. Політика кафедри під час надання освітніх послуг є студентоцентрованою, базується на нормативних документах Міністерства освіти та Міністерства охорони здоров'я України, Статуті університету та порядку надання освітніх послуг, в тому числі при виникненні надзвичайних ситуацій, регламентованого основними документами та розпорядженнями щодо організації навчального процесу в ВНМУ ім. М. І. Пирогова та засадах академічної доброчесності.

Академічна доброчесність. Під час вивчення дисципліни та виконання усіх видів навчальних завдань/дослідницької діяльності здобувач освіти має керуватись Законом України «Про освіту» (ст. 42), Законом України «Про академічну доброчесність», Кодексом академічної доброчесності ВНМУ ім. М. І. Пирогова (<https://www.vnmu.edu.ua/> загальна інформація/ Основні документи/ Кодекс академічної доброчесності ВНМУ ім. М.І. Пирогова). При порушенні норм академічної доброчесності застосовуються заходи реагування відповідно до чинних нормативних документів.

Дотримання правил розпорядку ВНМУ, техніки безпеки на практичних заняттях. На першому практичному занятті викладач проводить інструктаж з безпечного поведіння в приміщеннях кафедри, ознайомлює із місцем розташування укриття, маршрутом переміщення в укриття згідно прийнятої схеми евакуації, правилами поведінки під час переміщення до укриття та перебування в ньому, пояснює всі дії, передбачені Планом реагування на надзвичайні ситуації (згідно Наказу № 505 від 30.08.2023 р.). У разі сигналу «Повітряна тривога» або інших сигналів оповіщення викладач перериває заняття. Всі разом переходять в укриття, де перебувають до скасування сигналу оповіщення. Після відміни сигналу тривоги викладач і здобувачі освіти продовжують заняття в учбових кімнатах кафедри або самостійно доопрацьовують навчальний матеріал з опитуванням на наступному занятті.

Вимоги щодо підготовки до практичних занять.

Здобувач освіти зобов'язаний приймати активну участь в проведенні освітнього процесу: відвідувати заняття та бути підготовленим до них, тестові завдання до поточної теми мають бути розв'язані у робочому зошиті, схеми та таблиці заповнені; активно обговорювати тему заняття, виконувати всі передбачені програмою завдання, шукати додаткову інформацію по темі заняття та презентувати її своїм колегам.

На заняття слід приходити вчасно. Запізнення не допускається (згідно Правил внутрішнього розпорядку для осіб, що навчаються у ВНМУ). Здобувач, який запізнився більше, ніж на 10 хвилин на заняття, не допускається до останнього і повинен його відпрацювати в установленому порядку. *Для спеціальностей галузі знань І «Охорона здоров'я та соціальне забезпечення» на практичних заняттях студент має бути одягнений в медичний халат, в іншому випадку здобувачі не допускаються до заняття,

У спілкуванні з викладачами, співробітниками, товаришами та іншими особами, що навчаються у ВНМУ дотримуватись ввічливості, привітності, доброзичливості. Здобувачі повинні дотримуватись тиші, спокою, шляхетної поведінки в приміщеннях кафедри.

У своїй роботі колектив кафедри дотримується принципів взаємоповаги і толерантності.

Те саме вимагається від здобувачів.

Здобувач повинен дотримуватись правил безпеки під час знаходження у приміщеннях кафедри.

Під час роботи в навчально-наукових лабораторіях здобувачі дотримуються правил техніки безпеки (опубліковані на сайті кафедри *(фізичної та реабілітаційної медицини)*); при виконанні практичних завдань робоче місце має зберігатись у порядку та бути прибраним після виконання практичної роботи.

Під час перебування на клінічних базах здобувачі зобов'язані виконувати вимоги лікувально-охоронного та санітарно-гігієнічного режимів. При введенні в лікувальному закладі режиму карантинних обмежень обов'язкове строге виконання його вимог. Форма одягу при вході у стаціонарні відділення: змінне взуття, медичний халат і шапочка. При собі мати медичну маску, рукавички, антисептик. Пронесення з собою верхнього одягу, взуття, громіздких речей не дозволяється. Заборонене самовільне, без дозволу викладача, торкання до апаратури, обладнання та інструментарію. Під час співбесід з хворими та їх родичами, а також поза стаціонаром здобувачі зобов'язані дотримуватись етико-деонтологічних принципів, вимог чинного законодавства про збереження інформації. Категорично забороняється поширювати медичну та особисту інформацію пацієнтів у будь-який спосіб (в т.ч. у соцмережах, усних розповідях тощо). Під час контактів з персоналом та дискусій в процесі навчання сповідаються принципи толерантності, ввічливості та взаємоповаги, не допускається виклична, некоректна, провокативна поведінка.

Використання мобільних телефонів та інших електронних девайсів. Використання мобільних телефонів та інших електронних пристроїв на занятті не допускається (окрім екстрених дзвінків, випадків демонстрації додаткового матеріалу з теми заняття).

Пропуски занять. Пропущені заняття відпрацьовуються в порядку, встановленому в чинному Положенні про організацію освітнього процесу у ВНМУ ім. М. І. Пирогова (посилання [https://www.vnmu.edu.ua/downloads/other/polog_organiz_ocv_proc\(2026\).pdf](https://www.vnmu.edu.ua/downloads/other/polog_organiz_ocv_proc(2026).pdf)) у час, визначений графіком відпрацювань (опублікований на сайті кафедри <https://www.vnmu.edu.ua/> кафедра *назва кафедри*) черговому або своєму викладачу. Відпрацювання передбачає виконання завдань згідно теми пропущеного заняття і специфіки дисципліни.

Засвоєння теми лекцій перевіряють під час практичного, семінарського заняття (практичних навичок) та складанні підсумкового контролю ([https://www.vnmu.edu.ua/downloads/other/polog_organiz_ocv_proc\(2026\).pdf](https://www.vnmu.edu.ua/downloads/other/polog_organiz_ocv_proc(2026).pdf)).

Порядок допуску до підсумкового контролю з дисципліни наведений в чинному Положенні про організацію освітнього процесу у ВНМУ ім. М. І. Пирогова (посилання [https://www.vnmu.edu.ua/downloads/other/polog_organiz_ocv_proc\(2026\).pdf](https://www.vnmu.edu.ua/downloads/other/polog_organiz_ocv_proc(2026).pdf)). До підсумкового контролю здобувачі допускаються за умови відсутності академічної заборгованості: середній бал поточних оцінок не менше 3,0 (72 бали за 120-бальною шкалою), всі підсумкові заняття до змістових модулів складено на позитивну оцінку («3» і більше), всі пропущені практичні заняття відпрацьовані на позитивну оцінку («3» і більше). В іншому випадку здобувач повинен підвищити середній бал, відпрацювавши незадовільні оцінки, та відпрацювати пропущені заняття.

Додаткові індивідуальні бали. Індивідуальні бали з дисципліни здобувач може отримати за якісне виконання індивідуальної роботи, зміст якої оприлюднений на сайті кафедри в навчально-методичних матеріалах дисципліни, кількість балів визначається за результатами ІР згідно чинного Положення про організацію освітнього процесу у ВНМУ ім. М. І. Пирогова ([https://www.vnmu.edu.ua/downloads/other/polog_organiz_ocv_proc\(2026\).pdf](https://www.vnmu.edu.ua/downloads/other/polog_organiz_ocv_proc(2026).pdf)).

Вирішення конфліктних питань. При виникненні непорозумінь та претензій до викладача через якість надання освітніх послуг, оцінювання знань та інших конфліктних ситуацій, здобувач повинен спершу повідомити про свої претензії викладача. Якщо конфліктне питання не вирішено, то студент має право подати звернення до завідувача кафедри згідно Положення про розгляд звернень здобувачів вищої освіти у ВНМУ ім. М. І. Пирогова ([https://www.vnmu.edu.ua/Загальна інформація/Основні документи](https://www.vnmu.edu.ua/Загальна%20інформація/Основні%20документи)). Також здобувач має право звернутись до студентського самоврядування, адміністрації факультету (інституту) чи університету безпосередньо чи через скриньки довіри (лінки і адреси доступні на офіційному сайті ВНМУ). Кафедра виходить з розуміння того, студентоцентричність

передбачає відповідальність здобувача за свідоме й активне набуття знань, належне виконання передбачених законодавством та регуляторними документами ВНМУ норм і правил та залишає за собою право інформувати відповідні структури про порушення з боку студентів.

Політика в умовах змішаного навчання. Порядок змішаного навчання регулюється Положенням про запровадження елементів дистанційного навчання у ВНМУ ім. М. І. Пирогова (<https://www.vnmu.edu.ua/> Загальна інформація/Основні документи). Основними навчальними платформами для проведення навчальних занять є Microsoft Team, Google Meets. Порядок проведення практичних занять, лекцій, відпрацювань та консультацій під час дистанційного навчання оприлюднюється на веб-сторінці кафедри (<https://www.vnmu.edu.ua/> кафедра *фізична та реабілітаційна медицина*/ Студенту/ очна форма навчання/2-3 курс/навчально-методичні матеріали).

Зворотній зв'язок з викладачем здійснюється через чат в Microsoft Team, месенджери (Viber, Telegram, WhatsApp) або електронну пошту (на вибір викладача) в робочий час.

1. НАВЧАЛЬНІ РЕСУРСИ

Навчально-методичне забезпечення дисципліни оприлюднено на сайті кафедр. Маршрут отримання матеріалів

<https://drive.google.com/drive/folders/14nC3lia1tZupqrwCTw2Wt06Ds95afOJh>

ЛІТЕРАТУРА

Базова з (*Біомеханіка, кінезіологія та основи ергономіки*)

1. Alderink G. J., Ashby B. M. Clinical Kinesiology and Biomechanics: A Problem-Based Learning Approach. Cham : Springer, 2023. 478 p.
2. Muscolino J. E. Kinesiology: The Skeletal System and Muscle Function. 4th ed. St. Louis : Elsevier, 2023.
3. Neumann D. A. Neumann's Kinesiology of the Musculoskeletal System: Foundations for Rehabilitation. 4th ed. St. Louis : Elsevier, 2025.
4. Rybski M. F. Kinesiology for Occupational Therapy. 3rd ed. New York : Routledge, 2024.
5. Sain S., Roller C. Kinesiology for the Occupational Therapy Assistant: Essential Components of Function and Movement. 3rd ed. New York : Routledge, 2024. 378 p.
6. Mansfield P. J., Neumann D. A. Essentials of Kinesiology for the Physical Therapist Assistant. 4th ed. St. Louis : Elsevier, 2024.
7. Floyd R. T. Manual of Structural Kinesiology. 22nd ed. New York : McGraw Hill, 2024.
8. Elvan A., Ozyurek S. Comparative Kinesiology of the Human Body: Normal and Pathological Conditions. London : Academic Press, 2020.

Допоміжна з (*Біомеханіка, кінезіологія та основи ергономіки*)

1. Пітенко С. Л. Біомеханіка та клінічна кінезіологія : навчально-методичні матеріали. Київ : Київський столичний університет імені Бориса Грінченка, 2022.
2. Magill R. A., Anderson D. I. Motor Learning and Control: Concepts and Applications. 12th ed. New York : McGraw Hill, 2021.
3. Nordin M., Frankel V. H. Basic Biomechanics of the Musculoskeletal System. 5th ed. Philadelphia : Wolters Kluwer, 2022.
4. Rybski M. F., Juckett L. Posture. In: *Kinesiology for Occupational Therapy*. 3rd ed. New York : Routledge, 2024. P. 261–289. DOI: 10.4324/9781003524724-11.
5. Functional Movement Development Across the Life Span. 4th ed. St. Louis : Elsevier, 2025.
6. Kegelmeyer D. Laboratory Manual for Neurologic Rehabilitation. 1st ed. New York : McGraw Hill, 2020.

ЕЛЕКТРОННІ РЕСУРСИ

Електронна адреса сайту університету: <http://vnmu.edu.ua>

Сайт кафедри <https://www.vnmu.edu.ua/кафедра> фізична та реабілітаційна медицина

Електронна адреса сайту бібліотеки університету: <http://www.library.vnmu.edu.ua>

Національна наукова медична бібліотека України: <http://www.library.gov.ua/>

Всесвітня організація охорони здоров'я <http://www.who.int/en/>

МОЗ України <https://moz.gov.ua/>

Центр громадського здоров'я МОЗ України <https://phc.org.ua/kontrol-zakhvoryuvan>

Англомовна текстова база даних медичних та біологічних публікацій:

<http://www.pubmed.com>

Англомовний веб-ресурс для лікарів та інших професіоналів охорони здоров'я:

<https://emedicine.medscape.com/pulmology>

Силабус з дисципліни «**Біомеханіка, кінезіологія та основи ергономіки**» обговорено та затверджено на засіданні кафедри Фізичної та реабілітаційної медицини (протокол №1, від «26» серпня 2026 року.)

Відповідальний(а) за курс:

Асистент

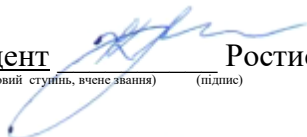
(науковий ступінь, вчене звання) (підпис)

Ростислав СЕМЕНЮК

доцент

(науковий ступінь, вчене звання) (підпис)

Ростислав КРАВЕЦЬ